

2016. aasta inglise keele riigieksami suulisest osast

Kristel Kriisa
inglise keele peaspetsialist

Inglise keele riigieksami suulise osa sooritas 2016. aasta kevadel 6915 eksaminandi. Suulise väljendusoskuseksamiosa koosneb kahest ülesandest, millest esimene on etteantud pildipaari kirjeldamine, võrdlemine ja vastandamine kahe minuti jooksul ning teine väitel põhinev monoloog, mis kestab kaks minutit ja annab ülevaate eksaminandi arutlusoskusest. Mõlema ülesande järel demonstreerib eksaminand õpetaja esitatud küsimustele vastates oma spontaanset keelekasutust. Esimese ülesande ettevalmistamiseks on eksaminandil aega 1 minut ja märkmete tegemine ei ole lubatud, teise ülesande ettevalmistusaeg on 2 minutit ning märkmete tegemine on lubatud.

Kogu suulise väljendusoskuseksamiosa hinnatakse koolides ühtse hindamisskaala alusel. Hinnatavateks aspektideks on ülesande täitmine (*task completion*), sõnavara (*vocabulary*), grammatika (*grammar*) ning soravus ja hääldus (*fluency and pronunciation*). Iga aspekti eest võib saada kuni 5 punkti, suulise osa eest kokku seega maksimaalselt 20 punkti.

Inglise keele riigieksami suuline osa on kindla struktuuri ja täpse käsikirjaga intervjuu selleks, et kõik eksaminandid saaksid sooritada eksami võimalikult sarnastes tingimustes. Nii rahvusvahelised kui ka kohalikud uuringud näitavad, et intervjuueerija käitumisel on väga suur mõju eksaminandi sooritusele. Selleks, et antud mõju vähendada, võeti 1990. aastatel võõrkeeleksamite suulise osa läbiviimisel kasutusele intervjuu käsikirjad (*interview scripts*). Käsikirja eesmärk on „suulisi eksameid standardiseerida ning juhtida ja piirata intervjuueerija käitumist nii, et kõik eksaminandid oleksid võimalikult võrdses olukorras“ (Taylor, 1969). Uuringud kinnitavad ka seda, et intervjuueerijate ja hindajate koolitamine ning nende töö kontrollimine aitavad samuti tagada seda, et intervjuud viiakse läbi võimalikult sarnaselt ja intervjuueerija mõju eksaminandi sooritusele on võimalikult väike (*ibid.*).

Juba aastaid on inglise keele riigieksamil olnud probleemiks suulise osa objektiivne hindamine. Kui kõiki teisi eksamiosi hinnatakse tsentraalselt, siis suulise osa intervjuude hindamine toimub koolides. Statistiline analüüs näitab, et suulise osa keskmine tulemus on läbi aastate olnud teiste eksamiosade keskmistest tulemustest märkimisväärselt kõrgem. Alljärgnevas tabelis on näha, et viimase kolme aasta jooksul on suulise osa keskmine sooritusprotsent olnud jätkuvalt teiste osaoskuste keskmistest sooritusprotsentidest märkimisväärselt kõrgem.

Aasta	Kirjutamine	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine
2014	59,6%	68,0%	65,3%	79,5%
2015	62,9%	64,3%	62,6%	80,1%
2016	58,0%	63,4%	60,1%	76,9%

Inglise keele riigieksami tulemused osaoskuste kaupa aastatel 2014–2016

Selline suur erinevus osade keskmistes tulemustes ei ole aga loogiline. Kui uurida näiteks rahvusvaheliselt tunnustatud inglise keele eksamite (nt TOEFL, IELTS) statistikat, ei esine suulise osa ja teiste osaoskuste tulemustes selliseid suuri erinevusi, sest nende testide puhul hinnatakse ka suulist osa tsentraalselt.

Inglise keele riigieksami teine probleemkoht oli varasematel aastatel see, et suulise osa intervjuu salvestamine ei olnud kohustuslik ning puudus ülevaade sellest, kas suulise eksami intervjuud viiakse läbi vastavalt läbiviimisjuhendile ja intervjuu käsikirjale.

Kuna 2016. aasta kevadel oli esmakordselt suulise osa intervjuude salvestamine kohustuslik ning koolid pidid edastama salvestatud intervjuud Sihtasutusele Innove, oli esmakordselt võimalik kontrollida, kas kõik õpilased sooritasid eksami suulise osa sarnastes tingimustes. Innove FTP-serverisse laaditi üles 6681 helifaili. Seega ei jõudnud Innove serverisse 234 õpilase intervjuu salvestised ning vaide esitamisel poleks olnud võimalik nende 234 õpilase suulise osa intervjuusid üle kuulata.

Intervjuude kuulamiseks moodustati 5-liikmeline ekspertrühm, kuhu kuulusid tegevõpetajad, testimiseksperdid Tallinna ja Tartu Ülikoolist ning Innove esindaja. Töörühma ülesandeks oli kuulata üle ligikaudu 10% intervjuudest ja kontrollida, kas intervjuud viiakse läbi vastavalt käsikirjale ja läbiviimisjuhendile. Selleks moodustati 208 koolist, kus eksamit läbi viidi, valim, kuhu kuulus 81 kooli üle Eesti. Valimisse kuulunud koolidest kuulati iga intervjuueerija kohta 2–4 intervjuud. Kokku kuulati 662 intervjuud.

Ekspertühma ülesandeks oli teha kindlaks, kas kõikidel õpilastel oli võimalus sooritada eksami suuline osa ühesugustes tingimustes. Selleks kontrolliti, kas intervjuueerijad

viivad intervjuud läbi vastavalt läbiviimisjuhendi ja käsikirja juhistele ning järgivad käsikirja sõnastust ning etteantud ajalimiite. Ka hinnati, kas hindaja antud punktid on vastavuses hindamisskaalaga. Iga kooli kohta koostati aruanne, kus anti ülevaade intervjuerijate ja hindajate tööst ning toodi välja viimaste tugevused ja nõrkused.

Ehkki ekspertrühma suureks üllatuseks selgus, et mõned intervjuerijad ei järgi eksami läbiviimisjuhendit ega eksami käsikirja ning ei pea kinni kehtestatud ajalimiitidest, ei saadetud sel aastal veel koolidele individuaalset tagasisidet. Küll aga kasutati sel aastal seire tulemusi suulise osa intervjuerijate ja hindajate seminaride ettevalmistamisel ja suulise eksami arendamisel. Kuna sel õppeaastal osaleb suurem osa inglise keele õpetajatest inglise keele riigieksami suulise osa seminaridel, et uuendada oma õigust riigieksamit hinnata, saab seminaridel põhilistele probleemidele tähelepanu juhtida ja loota, et järgmistel aastatel esineb sarnaseid probleeme juba tunduvalt vähem. Alates 2017. aastast kuulatakse igal aastal üle 10% suulise osa salvestistest ja antakse valimisse kuuluvatele koolidele tagasisidet intervjuerijate ja hindajate töö kohta.

Inglise keele riigieksami suulise osa seirest selgus, et ehkki mitmed kuulatud intervjuerijatest järgisid täpselt eksami läbiviimisjuhendit ja käsikirja ning pidasid kinni kehtestatud ajapiirangutest, esines intervjuude läbiviimisel siiski ka hulgaliselt probleeme, millele järgnevalt tähelepanu juhitakse, et edaspidi oleksid kõik eksaminandid suulisel eksamil võimalikult võrdses olukorras.

Intervjuu sissejuhatus

Inglise keele riigieksami suulise osa sissejuhatuse käsikiri on järgmine:

STAGE 1: Introduction (max 2 minutes)

[Greet the candidate and ask him/her to sit down.]

[Switch on the recorder.]

This is the Speaking Test of the National Examination in English recorded on _____ (date).

Student code number _____

[Turn to the candidate.]

My name is _____ I am your interviewer today, and this is _____ (name), your assessor.

How are you?

That's good then. / Just try to relax, you'll be fine.

Juhised on tavalises kirjas; tekst, mida intervjuueerija peab rääkima, aga paksus kirjas. Intervjuueerijal tuleb kindlasti ära märkida kuupäev, õpilase kood ning intervjuueerija ja hindaja nimed. Õpetajad on maininud, et enda tutvustamine õpilasele, keda on aastaid õpetatud, tundub kummaline. Siinkohal tuleks arvestada sellega, et tegemist on ametliku eksamissituatsiooniga, kus tuleb järgida teatud formaalsusi, et hiljem oleks intervjuueeritavat, intervjuu läbiviijat ja hindajat võimalikult lihtne salvestiselt tuvastada. Lisaks osaleb eksamil ka üsna palju selliseid õpilasi, keda ei intervjuueeri nende oma õpetaja.

Kui eksaminand on vastanud küsimusele „*How are you?*” on õpetajal käsikirjas kaks vastusevarianti, mida sõltuvalt õpilase vastusest kasutada („*That’s good then.*” või „*Just try to relax, you’ll be fine.*”). Intervjuusid kuulates selgus aga, et mõned intervjuueerijad loevad õpilase vastust kuulamata ette mõlemad variandid. Nii tekkis olukordi, kus õpilane ütles, et ta pabistab väga ning õpetaja kommenteeris, et see on hea ja püüdis seejärel teda lohutada.

Sissejuhatuse järgmises osas tuleb intervjuueerijal valida üks neljast soojendusküsimuste komplektist ning küsida õpilaselt ükshaaval etteantud küsimused. Soojendusküsimuste komplekte tuleks päeva jooksul varieerida, et kõik eksaminandid ei peaks vastama samadele küsimustele. Soojendusküsimusi ei peaks ise välja mõtlema ega ümber sõnastama. Ühes komplektis on tavaliselt kaks küsimust teema kohta (nt. *Let’s talk about free time. Do you have enough free time? Why/Why not? What are the most popular free time activities among your friends? Why?*). Kui õpilane on väga jutukas ja vastab juba esimesele küsimusele väga pikalt, võib sissejuhatavas osas teise küsimuse ära jätta. Kokku ei tohiks sissejuhatav osa kesta kauem kui 2 minutit.

Tihti on küsimuste järel laiend „*Why?/Why not?*” või „*Explain*”. Laiendit ei tohiks koos küsimusega ette lugeda, sest see muudab küsimuse liiga pikaks ja õpilasel on pikka küsimust tunduvalt raskem mõista. Mõnikord ei ole laiendit üldse vaja küsida, sest õpilane lisab ise selgituse. Intervjuusid kuulates selgus aga, et väga suur osa intervjuueerijatest loeb kogu intervjuu vältel küsimusi koos laiendiga, ehkki seminaridel on räägitud, et seda ei tohiks teha, sest see muudab küsimustest arusaamise õpilase jaoks tunduvalt raskemaks. Alates 2017. aasta kevadest on suulise osa käsikirjas küsimuste laiendid sulgudes, et õpetajad neid kohe koos küsimusega ette ei loeks.

Intervjuude kuulamisel selgus ka, et mõned intervjuueerijad jätsid sissejuhatava osa üldse ära ja liikusid kohe edasi esimese ülesande juurde. Selline käitumine ei ole aga eksaminandide suhtes aus. Selleks, et kõikidel eksaminandidel oleks võrdsed

võimalused esimesest ärevusest üle saada ja end „soojaks rääkida“, tuleks kindlasti järgida käsikirja.

Esimene ülesanne

Pärast sissejuhatavat osa liigutakse edasi esimese ülesande juurde. Vastava osa käsikiri on järgmine:

Thank you. Let's go on to task 1.

In this task, I would like you to compare and contrast 2 pictures. You should speak for 2 minutes. Before you talk, you have 1 minute to think about what you are going to say. You cannot make any notes.

Please, pick a card. What is the number of your card?

Here are 2 photographs.

You now have 1 minute to think about the pictures.

PROCEED WITH RESPECTIVE SCRIPT (A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A9 or A10)

Intervjueerija selgitab eksaminandile ülesande sisu, palub õpilasel valida kaardi, küsib kaardi numbrit ja annab teada, et ettevalmistusaeg on alanud.

Suurem osa kuulatud intervjueerijatest järgis käsikirja üsna täpselt. Esines aga ka selliseid intervjuusid, kus intervjueerija tegi olukorra eksaminandi jaoks tunduvalt keerulisemaks, sest sõnastas käsikirja ümber ega teinud asju õiges järjekorras. Näiteks juhatas üks intervjueerija esimese ülesande sisse järgmiselt: *„Let's go on to task 1. As you know, it is about 2 pictures on... in a card and you have to contrast and compare the pictures. First you have preparation time for one minute. You ... will not take or make any notes. Just mentally. And then I will say that your time is up and then 2 minutes for delivering the prepared talk. Behind you there are cards. Pick one and tell me the number as well.... And your time starts now.“*

Ehkki pildikaardid peaksid olema õpilase ees laual, olid antud intervjuus pildikaardid hoopis õpilaste selja taga ja intervjueerija pidi mitmel korral eksaminandidele

selgitama, et kaardid asuvad nende selja taga, see aga tekitas eksaminandides segadust. Ka oli üks selline kool, kus õpilased pidid püsti tõusma ja klassi teise otsa jalutama, et kaarti valida.

Intervjueerijad peaksid väga selgelt märku andma sellest, millal algab ettevalmistusaeg. Selleks on käsikirjas lause „*You now have 1 minute to think about the pictures.*” Siiski tuli ette palju selliseid intervjuusid, kus antud lauset ei öeldud ja järgnes lihtsalt vaikus või paberitega sahistamine. Mõnel korral küsisid eksaminandid ise intervjueerijalt, kas nad võivad ettevalmistusega alustada.

Järgneb üks minut ettevalmistusaega, mille käigus ei ole märkmete tegemine lubatud. Samal ajal saab õpetaja end kurssi viia küsimustega, mis ülesandele järgnevad. Kui õpilane ei soovi ettevalmistusaega kasutada, peab ta seda intervjueerijale ütlema.

Kui ettevalmistusaeg on läbi, annab intervjueerija sellest eksaminandile selgelt märku, kasutades selles käsikirjas etteantud sõnastust.

Alright. Remember, you have 2 minutes for this, so do not worry if I stop you. I will tell you when the time is up. Please start speaking now.

[Allow 2 minutes of uninterrupted speaking time.]

[When the candidate has been speaking for 2 minutes, find a logical place (end of a sentence or thought) to stop him/her.]

OR

[If the candidate has spoken for less than 2 minutes and it is not clear if he/she has finished, ask '**Is that all you wanted to say?**']

Suurem osa kuulatud intervjueerijatest järgis käsikirja. Samas tuli ette ka selliseid intervjuusid, kus intervjueerija ütles aja lõppedes nõudliku häälega: „*Start speaking!*” Õpilane peaks rääkima piltidest 2 minutit. Selle aja jooksu peaks ta mõlemat pilti kirjeldama, tooma välja piltide sarnasused ja erinevused ning vastama küsimusele piltide all. Kui aeg on täis, peaks intervjueerija vastavalt käsikirjale ootama lause või mõtte lõpuni ja eksaminandi katkestama. Kui õpilane lõpetab aga enne 2 minuti täitumist, peaks küsima üle: „*Is that all you wanted to say?*” Paraku esines ka selliseid intervjuusid, kus intervjueerija küsis antud küsimuse ka nendelt eksaminandidelt, kes olid juba 2 minutit rääkinud. Ka lubati mitmetel juhtudel õpilastel rääkida tunduvalt kauem kui 2 minutit. Näiteks rääkis üks õpilane 4 minutit ja õpetaja ei püüdnudki teda katkestada.

Küsimuste küsimine

Nii esimese kui teise ülesande teises pooles küsib intervjuuerija eksaminandilt neli küsimust. Nagu juba mainitud, oli küsimuste puhul suurimaks probleemiks küsimuste küsimine koos laiendiga „*Why/Why not?*” või „*Explain*” , mis muudavad küsimused väga pikaks ja teevad nende mõistmise õpilase jaoks raskemaks.

Enamasti oli intervjuuerijate kõnetempo normaalne ja õpilastel ei olnud küsimuste mõistmisega raskusi. Samas oli ka intervjuuerijaid, kes küsisid küsimusi väga aeglaselt ja ebaloomulikus tempos või siis hoopis väga kiires tempos ja vaikselt, mis tekitas olukorra, kus õpilased palusid küsimust korrata. Mõned intervjuuerijad kordasid kõiki küsimusi kaks korda, ehkki eksaminandid seda ei palunud. Mõned intervjuuerijad lugesid alati kõik küsimused ette koos järjekorranumbritega, ehkki selleks ei ole vajadust.

Ka tuli ette juhuseid, kus intervjuuerija muutis küsimuse grammatiliselt valeks või luges mõne sõna valesti, mis lõppes sellega, et tekkis täiesti teise tähendusega küsimus. Näiteks esitas üks intervjuuerija vastavalt käsikirjale küsimuse: „*Were you a well-behaved kid at school?*” Õpilane ei vastanud kohe ning õpetaja otsustas küsimust korrata, kuid küsimus kõlas teisel korral järgmiselt: „*Were you a well-behave kids at school?*” Mõnikord tegid intervjuuerijad sõnade hääldamisel vigu.

Mainitud probleemide vältimiseks tuleks võtta enne eksamit aega, et end eksamimaterjalidega kurssi viia. Vastavalt suulise eksami läbiviimisjuhendile võib eksamipaketi avada üks tund enne eksami algust, et eksamimaterjalidega tutvuda.

Ehkki küsimusi koostatakse nii, et monoloogile järgnevad küsimused ei oleks otseselt monoloogiteemaga seotud, võib mõnikord harva siiski juhtuda, et õpilane vastab mõnele küsimusele juba monoloogi ajal. Sellisel juhul võib küsimuse pärast esitamata jätta.

Nagu eluski ette tulevates suhtlussituatsioonides nii on ka eksamil õpilasel õigus paluda, et intervjuuerija küsimust kordaks. Kui mõnes küsimuses või monoloogis on mõni sõna, mille tähendust õpilane ei tea ja mis takistab teda vastamast, võib eksaminand inglise keeles sellest märku anda ning intervjuuerija võib sõna parafraseerida, aga mitte tõlkida. Kui aga eksaminand palub kogu intervjuu vältel erinevaid sõnu selgitada, tuleks hindajal see enda jaoks üles märkida ning hindamisel arvesse võtta.

Teine ülesanne

Üleminek esimeselt ülesandelt teisele peaks jällegi toimuma vastavalt käsikirjale. Intervjueerija selgitab eksaminandile lühidalt ülesannet, täpsustab ajapiiranguid ja ulatab ülesandekaardi, paberi ja pliiatsi ning annab selgelt märku ettevalmistusaja algusest.

Thank you. Let's go on to task 2.

Now, I would like you to speak on a topic for 2 minutes. Before you talk, you have 2 minutes to think about what you are going to say. You can make some notes if you wish.

Here is a card with a task on it.

Here is a pen and some paper. You now have 2 minutes.

Suurem osa intervjueerijaid järgis käsikirja ja tegi kõike loogilises järjekorras. Kahjuks esines ka teistsuguseid sissejuhatusi teise ülesandesse. Näiteks rääkis üks õpetaja nii: *„Thank you. Let's go on with task number 2. Task number 2, actually, is a monologue topic and you will have to speak for two minutes. Before you talk, you have two minutes to think about what you are going to say and you may make notes if you want to. Here's pen and paper there and do not be disappointed if I later interrupt you because you may have expired your time limit. OK?“*

Ka oli üks selline intervjuu, kus intervjueerija unustas eksaminandile monoloogikaardi andmata. Eksaminandil ei jäänud muud üle kui arglikult küsida: „Aga kus see kaart siis on?“ Kuna tegemist on inglise keele eksamiga, peaks kogu suhtlus siiski toimuma inglise keeles, seega peaks julgustama õpilasi kõikvõimalike täpsustusi esitama inglise keeles.

Ajajuhtimine

Selleks, et kõik õpilased sooritaksid eksami võimalikult võrdsetes tingimustes, on eksamil kehtestatud igaks toiminguks konkreetsed ajalimiidid. Paraku esines väga palju selliseid intervjuusid, kus intervjueerija ei arvestanud kehtestatud ajapiirangutega. Oli selliseid intervjuusid, kus õpilastele anti tunduvalt rohkem ettevalmistus- või rääkimisaega, aga ka selliseid olukordi, kus eksaminand sai nii ettevalmistuseks kui rääkimiseks hoopis vähem aega kui ette nähtud.

Aega peaks jälgima võimalikult nähtamatult, et õpilastes mitte lisapingeid tekitada. Üllataval kombel kasutati paaris kuulatud intervjuus aga taimerit, mis tõi nii ettevalmistus- kui rääkimisaja alguses ja lõpus kuuldavale valju helina. Pigem võiks intervjuueerijad kasutada käekella või jälgida salvestusseadmelt minutite möödumist.

Intervjuueerija käitumine

Intervjuueerija ei tohiks intervjuu ajal eksaminandi vastuseid kommenteerida ega mingeid hinnanguid anda, sest hindamisega tegeleb hindaja ja negatiivsed kommentaarid tekitaksid eksaminandides lisapinget. Intervjuude kuulamisel selgus, et enamasti pidasid intervjuueerijad sellest reeglist ka kinni. Oli aga ka selliseid intervjuusid, kus intervjuueerija lõpetas eksaminandide lauseid või parandas nende vigu. Ühes kuulatud intervjuudest kommenteeris intervjuueerija üsna pikalt õpilase vastust. Nimelt rääkis õpilane, kuidas noored ei vali ajakirjaniku elukutset, sest see pole kuigi tasuv töö, aga noored soovivad palju raha teenida. Kui õpilane oli oma arvamuse välja öelnud, lisas intervjuueerija, et mõned ajakirjanikud siiski teenivad päris hästi, aga eks nad muidugi teevad ka oma tööd hästi. Sellised kommentaarid ei ole eksamil kindlasti lubatud.

Intervjuusid kuulates selgus, et tihti kasutavad intervjuueerijad eneselegi märkamatuks pidevalt teatud parasiitfraase (nt. *mhmh, yes, thank you, absolutely*). Ka oli ühes koolis kahel intervjuueerijal kombeks öelda pidevalt ingliskeelse jutu vahele eestikeelset sõna „nii.“ Intervjuueerijate koolitustel, nii rahvusvahelistel kui kohalikel, soovitatakse intervjuueerijatel enda intervjuude salvestisi kuulata, et selliseid parasiitfraase märgata ja seejärel nende kasutamist teadlikult piirata.

Taustamüra

Intervjuusid kuulates selgus, et väga paljudel juhtudel on intervjuude taustalt kuulla taustamüra. Kõige sagedamini võis intervjuude ajal kuulla koolikella helinat, mida pole igas koolis ilmselt võimalik eksamiruumis vaikseks keerata. Samuti oli tihti kuulla ehitus- või liiklusrumina, laulmist, naermist, klaverimängu, telefonihelinat ning nooremate õpilaste jooksmist ja kilkeid. Kahtlemata ei ole intervjuude läbiviimine täielikus vaikuses alati võimalik, kuid siiski võiks planeerida intervjuud selliselt, et taustamüra oleks võimalikult vähe, sest see võib segada nii eksaminandi, intervjuu läbiviijat kui ka hindajat.

Hindaja sekkumine

Hindaja peaks olema eksamil võimalikult nähtamatu. Teda küll tutvustatakse eksaminandile ja ta peaks istuma piisavalt lähedal, et eksaminandi kuulda, kuid intervjuu ajal ei tohiks hindaja sekkuda.

Üldiselt olidki hindajad kuulatud intervjuudes märkamatud, kuid mõned üksikud probleemid siiski esinesid. Näiteks ühes intervjuus andis intervjuueerija kõigepealt õpilasele pildikaardi kätte ja asus alles siis ülesannet selgitama. Äkki aga oli kuulda hindaja nõudlikku häält: „*Card number, please!*” Intervjuueerija ja eksaminand vastasid ehmunult ja intervjuueerija jättis ülesande lõpuni selgitamata. Ühes teises intervjuus, kui õpilane parajasti pilte kirjeldas, hüüatas hindaja: „*Speak louder!*” Kolmandas intervjuus käskis hindaja õpilasel tervet vastust korrata.

Selliste olukordade vältimiseks tuleks valida selline koht, kust on võimalik eksaminandi vastuseid kuulda. Kui tegemist ongi väga argliku õpilasega, tuleks õpetajal eksami ettevalmistusperioodil julgustada õpilast valjemini rääkima ja selgitada, et kui hindaja teda eksamil ei kuule, võib tulemus kannatada.

Hindamine

Alljärgnev tabel annab ülevaate 2016. aasta inglise keele riigieksami suulise osa keskmistest tulemustest hindamisaspektide kaupa.

Rääkimisosa	Keskmine	Sooritus- protsent	Miinumum	Maksimum	St. hälve
Ülesande täitmine	4,0	80%	0	5	1,2
Sõnavara	3,8	77%	0	5	1,2
Grammatika	3,6	71%	0	5	1,3
Hääldus ja soravus	4,1	81%	0	5	1,2
Kokku	15,5	77%	0	20	4,5

2016. a inglise keele riigieksami suulise osa tulemused hindamisaspektide kaupa

Tabelist on näha, et kõige kõrgemalt hinnati õpilaste hääldust ja soravust (81%) ja ülesande täitmist (80%) ning kõige rohkem kaotasid õpilased punkte grammatika aspekti alt (71%).

Ehkki sel aastal keskenduti intervjuude kuulamisel pigem intervjuueerija tegevusele ja hindajate tööd väga põhjalikult ei analüüsitud, tõi ekspertgrupp oma aruannetes välja, et hindamisel esineb probleeme. Sama näitab ka statistika, sest suulise osa keskmine tulemus on teiste osaoskuste keskmistest märkimisväärselt kõrgem. Väga palju

antakse maksimumpunkte, ehkki õpilased teevad rohkelt vigu ega täida ülesandeid täielikult. Näiteks kestis kõige lühem intervjuu, mida kuulati, kokku 6 minutit ja 37 sekundit ning õpilane sai maksimumpunktid, ehkki pelgalt aega vaadates (pildikirjeldus 1:05, monoloogi pikkus 34 sekundit) võib öelda, et nii lühikese ajaga pole võimalik ülesandeid maksimumpunktide peale vastata.

Samas esines ka intervjuusid, kus õpilased ei teinud praktiliselt üldse vigu ja sooritasid kõik ülesanded nii nagu peab, kuid maksimumpunkte siiski ei teeninud.

Võimalikult objektiivse hindamise tagamiseks peaks hindaja enne intervjuude algust end hindamisskaalaga kurssi viima. Hindamisel tuleks intervjuu ajal võrrelda õpilase esitust hindamisskaala aspektidega, aga mitte eelmise õpilase esitusega. Otsus õpilase tulemuse kohta tuleks teha kohe pärast intervjuu lõppu ning kindlasti ei tohiks intervjuueerija hindaja otsust mõjutada.

Kokkuvõte

2016. aasta kevadel oli esmakordselt riigieksamite ajaloos inglise keele riigieksami suulise osa salvestamine kohustuslik. See võimaldas lõpuks kontrollida, kas kõik õpilased sooritavad eksami suulise osa võimalikult võrdsetes tingimustes. Sihtasutuses Innove algatati selleks seireprojekt, mille käigus kuulati üle ligi 10% inglise keele riigieksami suulise osa intervjuudest. Projekti esimesel aastal keskenduti eelkõige intervjuude läbiviimisele ning seire tulemusi kasutatakse inglise keele riigieksami suulise osa intervjuueerijate ja hindajate seminaridel ja eksami suulise osa arendamisel. Seireprojekt jätkub ning järgmistel aastatel antakse seireprojekti valimisse kuuluvatele koolidele inglise keele riigieksami suulise osa intervjuude läbiviimise kohta tagasisidet.

Kasutatud kirjandus

Taylor, L. 2011. *Studies in Language Testing. Examining Speaking*. Cambridge University Press.